

Lesz ez még rosszabb is...

2002. december 21. 08:01

Keresztes Lajos

Kuncze Gábor értékelése szerint, az első fél évében rendkívül sikeres volt a Medgyessy-kormány és kiemelkedően jó teljesítményt nyújtott az SZDSZ. A független elemző szerint hatékonyan képviselték széles választói tömegeik érdekeit, akiket csak toleranciájuk és szerényséjük tart attól vissza, hogy százezres fáklyás felvonuláson mondjanak köszönetet pártvezérüknek.

Azzal az értékeléssel, hogy a kormány eredményesen zárja a 2002-es évet - bár az első hónapokat még beárnyékolta a borzalmas orbáni-kövéri diktatúra - akár egyet is érthetnénk. Sajnos néhány jel azt mutatja, komoly gondok vannak a baloldali-liberális koalíció szomszédságpolitikája körül, hiszen a problémáink iránt mindig hiperérzékeny, s természetesen teremtése óta pártatlan Európai Unió bővítési komisszára, Günther Verheugen személyében felajánlotta közvetítését az ügyben. A láthatóan feladathiányban szenvedő biztos a súlytalan budapesti kormány pesztrálgatása helyett választhatna komolyabb feladatot, például elemezhetné a mai uniós tagállamok a mienknél sokkal erősebb kedvezménytörvényeit. Vagy esetleg felvethetné, hogy miként is értelmezendő a területen kívüliség, s az etnikai megkülönböztetés, ha Berlin 1991 óta több mint hárommillió személynek adott német állampolgárságot, mert a dédpapa még tudott németül, s mert az ősök még a XVIII. században vándoroltak ki Oroszországba. Vagy az összehasonlítást január 1-től a helyszínen is megteheti, hiszen éppen a határokon túli görögök jogait alkotmányba foglaló és értük, például a ciprusiakért, a legdurvább zsarolást is bevető Athén lesz az Unió soros elnöke. Azt is érdekes lenne megtudni, hogy a brüsszeli bürokrátáknak, a mintegy tucatnyi európai kedvezménytörvényből, köztük a szlovákból és románból, miért éppen a magyar okoz komoly emésztési problémákat. Miért nem vetik vizslató tekintetüket esetleg a szlovén, vagy a most készülõben lévõ lengyel törvényre?

A konfliktust - ha hihetünk a mindig objektív szlovák, román és nyugati sajtónak - a hivatalban lévõ budapesti kormány elviselhetetlen nacionalizmusa okozza, s többen az SZDSZ-t sejtik e radikális hangvétel mögött.

Pedig a szabaddemokraták mindent elkövetnek, hogy jobb útra - a boldog asszimiláció ösvényére - térjenek a multikulturális társadalom áldásaitól még mindig viszolygó magyarkodókat. Talán a legtöbbet felfogásukból az

a tény árul el, hogy Jászi Oszkára, mint szellemi előfutárakra tekintenek kisebbségi ügyekben. Arra, aki naplójában az elcsatolt területek településeiről gyakran, mint Bratislaváról, Clujról, Novisadról, stb. szól, sőt szülővárosát is Carei Mareként említi. Aki Magyarország nemzetiségi viszonyainak kérlelhetetlen kritikusaként szinte egyetlen szóval sem bírálta az utódállamok kisebbségellenes intézkedéseit, a magyarok és zsidók elűldözését, vagyonukból történő kiforgatásukat. Érdemes emlékezetünkbe idézni, hogy csak gúnnyal emlékezett meg naplójában a magyar kultúrához kisebbségi sorban is ragaszkodó, s ennek nyíltan hangot adó Kecskeméti Lipót aradi főrabbirol.

Nem csak Jászira jellemző (lásd például Haraszi Miklós elfogulatlan elemzését a SME-ben, vagy a vad magyar, **Eörsi István** románfaló megnyilatkozását a múlt heti Adevarulban), hogy prágai, belgrádi és bukaresti politikusokkal együtt bátran bírálja a budapesti úri betyárokat, vagy román és szerb tisztekkel ítéli el a magyar nacionalisták vadállati kegyetlenségét. (Ez utóbbit egyébként egy már akkor is tisztázott álhír alapján tette.) A kisantant államokbeli állapotok kritikája Jászinál kizárólag a személyes nehézségekre - piszkos szállodákra, a túlzsúfolt vonatokra - korlátozódott, valamint arra az esetre, ha Belgrád, Bukarest, vagy Prága késlekedett a nekik szánt apanázs átutalásával. Továbbá akkor adott hangot az elégedetlenségének, amikor nyilvánvalóvá vált a kisantant még további területi ígéretekért cserébe sem hajlandó megtámadni a trianoni Magyarországot és a Károlyi emigrációt ismételten hatalomra juttatni. Talán nem lepi meg az olvasót, hogy a dualista Magyarország kíméletlen kritikus, az Európát akkor főállásban képviselő Seaton-Watson elégedett volt a felvidéki magyarok helyzetével. (Pedig, ha mi is olyan humanistán gyarmatosítottunk volna, mint ezt a haladás példaképei, Nagy-Britannia és Franciaország tette, akkor ma sem érhetné szó a ház elejét).

Némi értetlenség fogadta elmaradott magyar körökben a Nastase plusz tervet, mely december elsején román partnereikkel közös ünneplése okán új lehetőségeket nyit meg a diplomáciai turizmusban, hiszen Kovács, Medgyessy, vagy Kuncze mongol kollégával emlékezhethet meg Muhiról, a török vendéggel Mohács évfordulójára lehet koccintani. Az orosz delegáció fogadására több alkalom is kínálkozik, választható Világos, de szó lehet a doni áttörés napjáról is. S talán nagy lépést jelentene a szomszédsági kapcsolatokban is, ha az SZDSZ a kirekesztő augusztus 20-a helyett június 4-t, Trianon évfordulóját tenné meg a hazánk legfőbb ünnepévé, melynek fénypontja lehetne a rituális bocsánatkérés ősi szlovák, szerb, román és ukrán földek ezer éves megszállásáért.

A budapesti baloldal ugyanazt a politikai bűnt követte el 2001-2002 fordulóján, mint az 1994-es kampányban, amikor azt terjesztették, hogy Magyarország és szomszédai vitájában azonnal javulás áll be, amennyiben leváltják a sovinszta Orbán-kormányt. A baloldal 1994-es és 2002-es

ajánlata, hogy „mi kezeljük a magyar problémát”, azaz hatalomra jutásunk után, mint annyi más kérdést, ezt is egyszerűen megoldottnak nyilvánítjuk, természetesen komoly nemzetközi elismerést váltott ki. A nyugati hatalmak örömmel tapasztalták, hogy miközben térségünk minden kormánya övéi vélt és valós jogaiért küzdött, addig a budapesti baloldal kijelentette, minden további nélkül tudomásul veszi, Délkelet-Európa utolsó XX. századi újjárendezése is a magyarság kárára valósuljon meg. S a bűnös nép-felfogás terjesztésével már nem a trianoni és párizsi diktátumok borzalmas következményeinek enyhítéséről volt szó, hanem a veszélyes magyar jobboldal megállításának összeurópai szükségességéről. A feladat szükségességét természetesen tucatnyi „független” elemzés is követelte. S az sem meglepő, hogy a szomszédoknál is örömmel fogadták a budapesti önostorozást, hiszen megnyugodhattak: senki sem fogja zavarni a magyarság elleni tevékenységüket.

A budapesti baloldal másrészt a jobboldalnak szavazatokat hozó kampányfogást lát a kedvezménytörvényben, ezért kezdettől fogva annak megghiúsításán dolgozott. Az MDP és az MSZMP, miután Európa sztálini újjárendezése egyértelműen Magyarország kárára valósult meg - ezért az Német Szocialista Egységpárt mellett - az egyetlen valódi internacionalista kommunista szervezet volt. Ráadásul az MSZP-SZDSZ kampányának központi eleme volt, hogy az Orbán- kormány mindent rosszul csinált, így elviselhetetlen lett volna számukra, ha az első valódban konkrét segítséget a határokon túli magyaroknak a jobbközép kormány tudta volna nyújtani. Ezért az MSZP szlovák testvérpártjával a háttérben folytatott egyeztetéseken ígéretet tett választási győzelme esetén a törvény gyakorlati kilúgozására, míg retorikájában átvette azt a pozsonyi vádat, miszerint az Orbán-kormány nem egyeztetett a szomszédokkal.

Pedig volt lehetőség a megegyezésre, hiszen a kedvezménytörvény két leghangosabb ellenlábas, a NATO-ba törekvő Szlovákia és Románia rá volt utalva Budapest jóindulatára. Ráadásul mindkét ország rendelkezik saját, kifejezetten etnikai alapú kedvezménytörvénnyel, ami megnehezítette a magyar törvénnyel szembeni hathatós érvelést. Hiszen 1997-ben, a szlovák törvény elfogadásakor valóban nem egyeztetett a szomszédokkal Pozsony. Ma már a frissen a NATO-ba és EU-ba invitált, s ezzel a minta demokráciává nyilvánított Pozsonynak és Bukarestnek nincs szüksége arra, hogy akár minimálisan is tekintettel legyen Budapestre. Hiszen a szocialisták tavasz óta hatalmon vannak, így már nem akadály a megegyezésnek. Az mindennél világosabban látszik az év elején még elszigetelt, gyenge Pozsony ma biztosra veheti, a mai budapesti kormánnyal szemben bármit el tud érni. Ennek megfelelően már ők irányítják a Magyarországgal kapcsolatos számonkérést. S itt nem csak a kedvezménytörvény gyakorlati felszámolását, de a kemény pénzügyi hátrányokat jelentő tokaji márkanév viselését is. Ugyanis Pozsony felismerte, hogy az Unióban is szemesnek áll a világ, csak aki keményen

megharcol értük, az tudja keresztül vinni érdekeit. Ehhez a kemény érdek- és pozícióvédelemhez viszont hiányzik a budapesti kormánypártok széles támogatottsága. Hiszen hatalmukat elsődlegesen a társadalom közönyére, a politika pusztán materiális kielégülés szintjére redukálására alapozzák.

S természetes, hogy ebben a helyzetben Románia is egyre magabiztosabbá válik, amit jól jelez például a Gozsdu alapítvány ügyének ismételt felvetése. (A Román Szocialista Köztársaság és a Magyar Népköztársaság még a szocializmusban megállapodott arról, hogy a két fél lemond a kölcsönös vagyoni követelésekről. Ahol a változatosság kedvéért Budapest tett engedményt, hiszen Románia 1918-19-ben 10.000 négyzetkilométerrel nagyobb területet szállt meg a rajta lévő vagyonnal, mint ami Magyarországnak megmaradt. Ezért a korábbi bukaresti kísérleteket az alapítvány ügyének felvetésére vissza lehetett azzal verni, hogy akkor fejtsük vissza a 50-es évekbeli megállapodást és tárgyaljuk újra például a székely közbirtokosságok ügyét. Amúgy azt illik tudni, hogy a román nemzetiségű, de Magyarországhoz feltétlenül hű gazdag ügyvéd-politikus Gozsdu Manó (1802-1870) vagyonát a hazai román nevelés céljaira ajánlotta, így erre illenék most is felhasználni.)

A baloldal dilemmájáról mindennél többet árul el a Népszabadság megrendítő felfedezése, a szomszéd kormányok nem a haladó emberiség érdekében küzdöttek az orbáni fasizmus ellen, hanem nacionalista céljaikat követik a törvény elleni akcióikkal. Ugyanaz az álnaív rácsodálkozás, amit 1918 novembere óta folyamatosan mag tapasztalhatunk. Jászi Oszkár akkor aradi tárgyalásain meglepve tapasztalta, hogy a román delegáció képviselői nem humanista célokért támogatták a dualista magyar államot gyengítő munkájukat, hanem kemény sovén érdekeiket képviselték, s most benyújtják a számlát, amikor a Tiszántúlig egész Kelet-Magyarország elszakadását követelik.

A magyar ügyben mindig éber EU-nak és Washingtonnak is fel kellene már némi haladást mutatni az ügyben, hiszen nekik is megígérték nem alkalmatlankodni a határokon túliak problémájával, megoldják a „magyar kérdést”. Medgyessy megválasztása utáni első üzenetében világossá tette nyugati partnereinek, felszámolja a törvényt. Az erős jobbközép ellenzék miatt, az MSZP ma már nem engedheti meg magának, hogy kedvezménytörvényt teljesen a szomszédok szájíze szerint alakítsák át. De már látszik a fény az alagút végén, a baloldali kormány a kedvezménytörvényt a költségvetési források megvonásával ítéli halálra.

A határokon túli és inneni magyarok ügyében kormány annyi hibát követett el, hogy egyre nehezebb ezeket pusztán véletlennek, vagy ügyetlenségnek betudni. Valószínűbb, hogy az NSZEP-hez hasonlóan - amelyik miután nem használt neki, feladta a német egység gondolatát és egy szocialista, NDK öntudat kialakításán dolgozott - egy kis-

magyarországi nemzetképció kialakítása van folyamatban. Azért felmerül a kérdés, hogy miért mindig bennünket ér ez a szerencse, hogy ilyen csodás baloldalunk van. S néha eljátszunk a jobboldalon azzal a gondolattal, hogy minden vitánk ellenére nem kívánhatnánk-e olyat szomszédainknak, hogy egyszer ők is részesüljenek az MSZP-SZDSZ kormány áldásaiból?